

Monimuotoinen piharakennus

Piharakennukset

Piharakennukset ovat tärkeä osa pihoja. Vanhat piharakennukset tulisikin säilyttää. Niiden kunnostaminen ja laajentaminen on parempi vaihtoehto kuin niiden purkaminen. Katutilaa rajaaviin piharakennuksiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Perinteiseen tapaan ”pihanperälle” sijoitettu piharakennus luo päärakennuksen kanssa suojaisan pihapiirin.

Piharakennuksiin voidaan sijoittaa varasto-, askartelu-, työ-, sivuasunto-, sauna- ja pyykinkäsittelytiloja sekä kasvihuone, huvimaja tai autotalli. Autotalli tulee sijoittaa piharakennukseen. Päärakennuksen yhteyteen sijoitettuna se kasvattaa päärakennuksen kokoa turhaan.

Piharakennukset on Emolassa perinteisesti rakennettu pitkäksi, suorakaiteen muotoiseksi kokonaisuudeksi. Joskus ulkorakennus oli L:n mallinen. Piharakennus on sijainnut yleensä päärakennusta vastapäätä tontin toisella laidalla. Talousrakennukset rakennettiin puurakenteisina, laudasta tai hirrestä, myöhemmin niihin lisättiin myös tiilestä tehtyjä osia. Piharakennuksille luonteenomaista olikin juuri osissa rakentaminen, rakennettiin sitä mille syntyi tarve, ja siitä juontava vaihtelu julkisivussa. Kattolinjan ja julkisivuväriyksen johdosta kokonaisuus oli kuitenkin yhtenäinen.

Piharakennus on tavallisesti vuorattu pystyrimaudoituksella. Väri on ollut punamulta. Nurkka- ja vuorilaudat olivat valkeat, ovet keltamullatut.

• Laajentaminen

• Piharakennusta tulee laajentaa vanhan rakennuksen ja sen ympäristön ehdoilla. Rakennuksen jatkaminen pituussuunnassa tontin rajaa pitkin samanlaisena massana on suositeltavin vaihtoehto. Tontin kulmassa olevaa piharakennusta voidaan laajentaa myös L-malliseksi huomioiden kuitenkin naapuritontin rakennukset ja rakennusmääräykset.

• Uusi piharakennus

• Uuden piharakennuksen tulee olla vaatimattomamman näköinen ja mittakaavaltaan pienempi kuin päärakennus. Myös julkisivupinnoitteiltaan ja väriltään sen tulee erottua päärakennuksesta.

• Yleisohjeena voidaan pitää, että runkosyvyyden tulisi olla korkeintaan 4.5 metriä, pituuden korkeintaan 15 metriä, räystäskorkeuden korkeintaan 2,5 metriä ja kattokaltevuuden kaavan mukainen 25° - 35°. Rakennuksen pohjamuodon tulee olla suorakaide.

• Julkisivumateriaalina tulee käyttää perinteistä pystyrimaudoitusta tai joissain perustelluissa osissa rapattua tiiltä. Ikkunat tulee tehdä selvästi pienemmiksi ja vuorilaudoitukset vaatimattomammiksi kuin päärakennuksessa. Ikkunoiden suunta tulee olla omalle pihalle päin. Piharakennuksen suositeltavin väri on edelleen punamulta, jollei tontilla ole perinteisesti käytetty muuta väriä. Katemate-

riaalina tulee olla kolmiorima- tai tasainen huopakate tai konesaumattu ja peittomaalattu sileäpeltikate. Myös korjattaessa vanhaa piharakennusta tulee palata näihin katemateriaaleihin.

Autotalli

Autotalli voidaan tehdä vanhaan talousrakennukseen väliseiniä purkamalla ja avaamalla uusi oviaukko rakennuksen päähän. Vanha julkisivu ovineen ja ikkunoineen voidaan hyvin säilyttää. Autotalliin tulee olla korkeintaan yhden auton levyinen. Pituussuunnassa autotalliin voi sijoittaa kaksi autoa peräkkäin.

Kokonaan avoimia autokatoksia ei saa rakentaa, vaan autokatoksen seinäpinnoista saa korkein-

- taan 40% olla avointa. Autokatos ei saa olla yksinäinen rakennus, vaan siihen tulee liittyä muutakin piharakennukseen sopivaa tilaa.
- Piharakennukseen tulisi autotalliin jatkoksi sijoittaa myös muita tiloja, vaikkapa varasto, jotta perinteinen pitkänomainen rakennusmassa säilyisi. Ovi- en, ikkunoiden ja räystäiden malleissa kannattaa noudattaa alueen perinteitä. Ovet tulee olla sarnalliset puiset paneeliovet, nosto- ja liukuovia ei saa käyttää. Oven alle tulee saada niin suuri tila, jottei lumi ja jää ole esteenä perinteisen parioven käytölle. Mikäli autotalliin sokkelikorko on hyvin matala, eikä maastoa oven edustalta voida muotoilla, tulee tutkia mahdollisuus autotalliin lattian korottamiseksi. Näin autotalliin sisäkorkeus vähän pienenee, mutta ovien aukeavuus voidaan turvata.

Piharakennus, johon lisätty autotallille tilaa laajentamalla rakennusta L:n malliseksi